Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *To się czyta!* dla klasy 2 branżowej szkoły I stopnia. Edycja 2024

Czerwoną czcionką oznaczono zagadnienia, które stały się fakultatywne po wprowadzeniu zmian w podstawie programowej w 2024 r.

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Relacje międzyludzkie w zmieniającym się świecie	- określić temat tekstu *Kosmopolityzm. Etyka w świecie obcych*	- posługiwać się pojęciami *obywatelstwo* i *narodowość* w wypowiedzi ustnej i pisemnej	- uzasadnić własną opinię o relacjach międzyludzkich w zmieniającym się świecie	- wskazać korzyści z globalnej współpracy ludzi we współczesnym świecie	- omówić różne aspekty tożsamości człowieka: samoświadomość, cechy wspólne z różnymi grupami i społecznościami
3. Człowiek wobec ojczyzny w *Hymnie do miłości ojczyzny* Ignacego Krasickiego	- wskazać ramy czasowe epoki oświecenia	- określić tematykę utworu Ignacego Krasickiego *Hymn do miłości ojczyzny*	- podać informacje o życiu i twórczości Ignacego Krasickiego	- scharakteryzować w zwięzły sposób literaturę i sztukę epoki oświecenia - rozpoznać cechy gatunkowe hymnu	- zredagować wypowiedź pisemną na temat obowiązków patrioty w epoce oświecenia oraz współcześnie
4. O komplikacjach związanych z tożsamością narodową	- określić tematykę tekstu Huberta Klimko-Dobrzanieckiego *Grecy umierają w domu*	- określić elementy świata przedstawionego w utworze	- poprawnie posługiwać się terminem *narracja* - rozpoznać typ narracji w utworze *Grecy umierają w domu*	- scharakteryzować problemy bohatera tekstu związane z tożsamością narodową	- omówić sposoby przedstawiania narodowych cech bohaterów w wybranych utworach literackich i tekstach kultury
5. Wyobcowanie młodych ludzi	- wymienić problemy młodych ludzi opisane w tekście Joanny Jagiełło *Kawa z kardamonem*	- ocenić zachowania bohaterów utworu *Kawa z kardamonem*	- zredagować zaproszenie w formie e-maila, smsa lub postu	- rozpoznać w tekście elementy języka środowiskowego	- sformułować zasady zachowania w grupie rówieśniczej w różnych sytuacjach
6. Człowiek i nałóg w satyrze *Pijaństwo* Ignacego Krasickiego	- określić tematykę utworu Ignacego Krasickiego *Pijaństwo*	- zredagować streszczenie satyry *Pijaństwo*	- wymienić cechy satyry jako gatunku literackiego	- ocenić postawy szlachty ukazane w satyrze *Pijaństwo*	- omówić kontekst kulturowy utworu Ignacego Krasickiego

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

7. Redagujemy notatkę	- rozpoznać notatkę jako formę wypowiedzi	- wymienić cechy notatki - przekształcić przykładowy tekst w zwięzłą notatkę	- opracować notatkę w wybranej formie graficznej, np. tabeli, schematu, mapy myśli	- zredagować notatkę syntetyzującą dotyczącą epoki oświecenia	- sporządzić notatkę syntetyzującą z dowolnej lektury
8. Podsumowanie – człowiek wobec innych ludzi	- wymienić przykłady utworów epoki oświecenia	- określić tematykę przykładowych utworów epoki oświecenia	- przedstawić charakterystykę epoki oświecenia w polskiej kulturze	- zdefiniować gatunki literackie: hymn, satyrę	- uzasadnić twierdzenie, że literatura oświeceniowa *uczy, bawiąc*
9., 10. Style języka	- poprawnie posługiwać się terminem *styl językowy*	- wyróżnić style językowe: potoczny, naukowy, urzędowy, retoryczny, artystyczny	- przyporządkować przykładowe fragmenty tekstów do odpowiednich stylów językowych - wskazać elementy stylu urzędowego, naukowego i potocznego w wybranym tekście	- poprawnie stosować różne style językowe w zależności od sytuacji komunikacyjnej	- poprawić usterki stylistyczne w wypowiedziach ustnych i pisemnych
11. Redagujemy protokół	- rozpoznać protokół jako formę wypowiedzi	- wymienić elementy składowe protokołu	- przygotować protokół z zebrania społeczności szkolnej, np. samorządu klasowego	- zredagować na podstawie notatki protokół z dowolnego wydarzenia	- wskazać sytuacje branżowe lub zawodowe, w których niezbędne jest sporządzanie protokołu
12. Buntownicy we współczesnym społeczeństwie	- określić temat tekstu Tadeusza Palecznego *Kontestacja. Formy buntu we współczesnym społeczeństwie*	- wskazać przejawy buntu młodych opisane w tekście Tadeusza Palecznego	- wyjaśnić termin *kontestacja* przy pomocy odpowiedniego słownika - przedstawić własną opinię o różnych formach buntu młodych	- scharakteryzować buntownika: wybraną postać rzeczywistą lub fikcyjną – np. literacką, filmową	- zredagować notatkę na temat dowolnego wydarzenia wyrażającego protest, z wykorzystaniem różnych źródeł informacji
13., 14. Bunt i siła młodych ludzi w *Odzie do młodości* Adama Mickiewicza	- wskazać ramy czasowe epoki romantyzmu - wymienić twórców polskiego romantyzmu	- przedstawić podstawowe informacje o literaturze romantyzmu - określić tematykę *Ody do młodości* Adama Mickiewicza	- zaprezentować informacje o życiu i twórczości Adama Mickiewicza - omówić motyw buntu młodych w utworze Adama Mickiewicza	- wskazać cechy gatunkowe ody - omówić najważniejsze cechy bohatera romantycznego – buntownika, indywidualisty	- podać przykłady tekstów kultury zawierających motyw kontrastu świata młodych i starszego pokolenia
15. Wygląd –	- określić tematykę	- omówić przeżycia	- wymienić sposoby	- sformułować	- wskazać w wybranych

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

wyrazem buntu młodych?	tekstu *Mirror, mirror* - poprawnie posługiwać się terminami: *powieść*, *narrator*	i emocje bohaterki tekstu *Mirror, mirror*	wyrażania buntu młodych ludzi wobec świata dorosłych ukazane w utworze *Mirror, mirror*	odpowiednie argumenty i wykorzystać je w dyskusji na temat: *Co jest ważniejsze – wygląd czy osobowość?*	tekstach kultury różne przykłady wyrażania osobowości przez młodych ludzi
16. Bunt czy przystosowanie?	- określić elementy świata przedstawionego w powieści Anny Kańtoch *Tajemnica godziny trzynastej*	- wymienić problemy młodych ludzi opisane w tekście Anny Kańtoch	- określić zasady obowiązujące w szkole i w otoczeniu bohaterki utworu *Tajemnica godziny trzynastej*	- ocenić postawę bohaterki utworu Anny Kańtoch	- sformułować wypowiedź o korzyściach i kosztach wyrażania własnego zdania w różnych sytuacjach życiowych
17. Konflikt dwóch wizji świata w *Romantyczności* Adama Mickiewicza	- zrelacjonować treść utworu Adama Mickiewicza *Romantyczność*	- scharakteryzować bohaterów ballady *Romantyczność*	- wymienić cechy ballady jako gatunku literackiego na przykładzie utworu Adama Mickiewicza	- wyjaśnić, na czym polegają dwie wizje świata ukazane w utworze Adama Mickiewicza	- ocenić aktualność zasady: *Miej serce i patrzaj w serce!*
18., 19. Redagujemy rozprawkę	- określić budowę rozprawki jako formy wypowiedzi	- posługiwać się terminami: *argument*, *teza*, *hipoteza* - formułować argumenty potwierdzające wybraną tezę lub hipotezę	- zredagować wstęp i zakończenie rozprawki - stworzyć logiczny plan przykładowej rozprawki	- przygotować rozprawkę na wybrany temat	- zredagować rozprawkę na temat: *Być romantykiem czy realistą?*
20. Podsumowanie – bunt w epoce romantyzmu i współcześnie	- określić tematykę *Ody do młodości* oraz *Romantyczności* Adama Mickiewicza	- przedstawić utwory romantyczne, w których pojawia się motyw buntu młodych	- uzasadnić, że Adam Mickiewicz jest typowym przedstawicielem epoki romantyzmu	- przeanalizować motyw buntu młodych ludzi w wybranych utworach literackich	- uzasadnić, że *Oda do młodości* jest manifestem pokolenia epoki romantyzmu
21. Styl potoczny	- rozpoznać styl potoczny w przykładowej wypowiedzi - unikać wulgaryzmów w wypowiedziach	- odróżnić słownictwo oficjalne od potocznego - wskazać cechy stylu potocznego	- odróżnić słownictwo neutralne od słownictwa nacechowanego emocjonalnie	- poprawnie stosować styl potoczny w wypowiedziach ustnej i internetowej	- ocenić negatywnie proces wulgaryzacji języka
22. Uczucia i przeżycia w wieku dorastania	- określić temat utworu *Krzyk* Jordiego Sierry i Fabry	- podać przykłady pozytywnych i negatywnych emocji	- nazwać emocje i uczucia bohaterki utworu *Krzyk*	- zredagować wpis do pamiętnika dotyczący emocjonującego dnia	- uczestniczyć w dyskusji na temat wyrażania emocji w internecie

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

		i uczuć - ocenić negatywnie zjawisko hejtu w internecie			
23. Smutek w wierszu Adama Mickiewicza	- podać temat wiersza Adama Mickiewicza *[Polały się łzy me czyste, rzęsiste…]*	- określić wiersz *[Polały się łzy me czyste, rzęsiste…]* jako podsumowanie życia poety	- wskazać środki stylistyczne zastosowane w utworze Adama Mickiewicza - poprawnie posługiwać się terminami: *podmiot liryczny*, *sytuacja liryczna*, *wers*, *rym*, *anafora, epitet*, *metafora*	- wypowiedzieć się na temat liryków lozańskich Adama Mickiewicza, wskazując okoliczności ich powstania oraz cechy szczególne na tle wcześniejszej twórczości poety	- wyjaśnić, dlaczego utwór Adama Mickiewicza można określić jako *wiersz-płacz*
24. Przeżycia człowieka tułacza w *Hymnie* Juliusza Słowackiego	- określić tematykę *Hymnu* Juliusza Słowackiego	- przedstawić podstawowe informacje o życiu i twórczości Juliusza Słowackiego - wskazać twórcę jako przedstawiciela epoki romantyzmu	- określić uczucia i przeżycia podmiotu lirycznego wyrażone w *Hymnie*	- odszukać środki artystyczne zastosowane w *Hymnie* Juliusza Słowackiego - określić rolę środków artystycznych użytych w wierszu	- wskazać w *Hymnie* Juliusza Słowackiego uniwersalne refleksje dotyczące życia człowieka
25. Obraz życia artysty w filmie Pedra Almodóvara	- wymienić najważniejsze cechy recenzji jako formy wypowiedzi – na przykładzie recenzji filmu *Ból i blask*	- określić doświadczenia i uczucia bohatera filmu opisane w tekście	- odróżnić w recenzji informacje o dziele filmowym od opinii jej autorki	- zredagować recenzję wybranego filmu	- zinterpretować tytuł filmu *Ból i blask*
26. Uczucia i rozum, natura i ludzie w wierszu Cypriana Kamila Norwida *W Weronie*	- określić temat wiersza Cypriana Kamila Norwida *W Weronie*	- podać podstawowe informacje o życiu i twórczości Cypriana Kamila Norwida - określić poetę jako przedstawiciela epoki romantyzmu	- omówić motyw tragicznej miłości pojawiający się w wierszu *W Weronie* - rozpoznać w utworze Cypriana Norwida nawiązania do tragedii Williama Szekspira	- zinterpretować metafory zawarte w wierszu *W Weronie*	- wskazać i uzasadnić podobieństwa między utworami *W Weronie* Cypriana Kamila Norwida i *Romantyczność* Adama Mickiewicza
27. O sztuce panowania nad emocjami	- określić temat i główną myśl tekstu Judith Orloff *Wolność emocjonalna*	- wyjaśnić, na czym polega wolność emocjonalna w opinii autorki tekstu	- wskazać fragmenty tekstu *Wolność emocjonalna* typowe dla poradnika	- wymienić i omówić korzyści z rozwijania wolności emocjonalnej opisane w tekście	- sformułować własną opinię na temat wpływu emocji na zachowanie człowieka

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

28. Formy wypowiedzi: definicja słownikowa, hasło encyklopedyczne	- wyróżnić definicję słownikową i hasło encyklopedyczne w dowolnym słowniku i dowolnej encyklopedii	- poprawnie posługiwać się terminami: *słownik*, *encyklopedia*, *definicja słownikowa*, *hasło słownikowe*, *hasło encyklopedyczne*	- określić, z jakich elementów składa się definicja słownikowa - wskazać różnice między hasłem słownikowym a hasłem encyklopedycznym	- stworzyć propozycje definicji słownikowych wybranych wyrazów - wyjaśnić, dlaczego należy zachować krytycyzm wobec źródeł internetowych, np. Wikipedii	- utworzyć hasło encyklopedyczne na podstawie wiarygodnych źródeł
29. Podsumowanie – uczucia w poezji romantycznej i we współczesnej kulturze	- określić tematykę poznanych wierszy poetów romantycznych	- określić uczucia ukazane w wierszach *[Polały się łzy me czyste, rzęsiste…]* Adama Mickiewicza oraz *Hymn [Smutno mi, Boże!]* Juliusza Słowackiego	- odszukać środki stylistyczne w wybranym wierszu z epoki romantyzmu	- wyjaśnić, dlaczego romantyzm można nazwać *epoką serca*	- zinterpretować wybrany wiersz Juliusza Słowackiego lub Cypriana Kamila Norwida
30., 31. Język w internecie	- wskazać charakterystyczne elementy wypowiedzi internetowych, np. skróty, emotikony, memy	- ocenić zjawisko hejtu w internecie i rozumieć jego konsekwencje - odpowiednio reagować na przejawy agresji językowej w internecie	- stosować zasady redagowania e-maili w zależności od celu i odbiorcy wypowiedzi - krytycznie oceniać wiadomości w internecie i weryfikować je na podstawie wiarygodnych źródeł informacji	- odszukać przykłady zastosowania różnych stylów języka w wypowiedziach internetowych	- zaproponować podczas dyskusji sposoby zapobiegania zjawisku hejtu w internecie
32. O pięknie zwycięstw i porażek	- wskazać temat i główną myśl utworu Elliota Aronsona	- określić tekst Elliota Aronsona jako przykład tekstu autobiograficznego	- określić typ narracji w utworze Elliota Aronsona - wskazać elementy autobiograficzne w tekście	- podać przykłady utworów biograficznych i autobiograficznych	- wskazać i uzasadnić, co łączy postawę życiową autora tekstu z etyką stoicką
33. Człowiek pokonany przez los w noweli Bolesława Prusa *Z legend dawnego Egiptu*	- zaprezentować podstawowe informacje o epoce pozytywizmu (czas trwania, najważniejsi twórcy)	- wyróżnić elementy świata przedstawionego w noweli *Z legend dawnego Egiptu*	- wskazać najważniejsze tematy literatury pozytywizmu i przykłady utworów z tego okresu - wymienić cechy gatunkowe noweli na	- scharakteryzować postaci Ramzesa i Horusa - wyjaśnić, czym różnią się koncepcje władzy reprezentowane przez Ramzesa i Horusa	- wyjaśnić termin *parabola* - wskazać elementy paraboli w noweli Bolesława Prusa

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

			podstawie utworu Bolesława Prusa		
34., 35. *Potop* Henryka Sienkiewicza jako powieść „ku pokrzepieniu serc”	- wskazać elementy świata przedstawionego w poznanych fragmentach *Potopu* Henryka Sienkiewicza	- przedstawić podstawowe informacje o życiu i twórczości Henryka Sienkiewicza - określić tło historyczne powieści *Potop*	- zredagować streszczenie fragmentu powieści *Potop* - wskazać archaizmy w wybranym fragmencie powieści Henryka Sienkiewicza - uzasadnić, że *Potop* jest powieścią historyczną	- zinterpretować stwierdzenie, że powieść Henryka Sienkiewicza powstała „ku pokrzepieniu serc” - scharakteryzować wybranego bohatera *Potopu*	- zredagować wypowiedź pisemną na temat przemiany wewnętrznej Kmicica
36. Człowiek i reżim polityczny	- określić temat utworu Ele Fountain *Uciekinier*	- wymienić przyczyny decyzji bohaterów powieści o ucieczce z kraju	- omówić realia życia codziennego w państwie totalitarnym ukazane we fragmencie powieści *Uciekinier* - scharakteryzować bohaterów utworu	- zredagować opowiadanie o dalszych losach bohaterów utworu *Uciekinier*	- podać przykłady wpływu systemu politycznego na życie ludzi ukazane w wybranych tekstach prasowych, filmach, utworach literackich
37. Zwycięzcy czy zwyciężeni? O noweli *Gloria victis* Elizy Orzeszkowej	- wskazać temat i tło historyczne noweli *Gloria victis*	- określić elementy świata przedstawionego w utworze: czas, miejsce akcji, bohaterów, wydarzenia oraz typ narracji	- wyjaśnić, dlaczego utwór *Gloria victis* stanowi hołd dla poległych w powstaniu styczniowym - wyjaśnić znaczenie tytułu noweli Elizy Orzeszkowej	- określić rolę przyrody i sposób jej przedstawienia w noweli Elizy Orzeszkowej	- odszukać motyw powstania styczniowego w utworach literackich i innych tekstach kultury
38., 39. Redagujemy opinię i skargę	- rozpoznać opinię i skargę jako formy wypowiedzi	- wskazać najważniejsze elementy opinii i skargi - oceniać krytycznie przykładowe opinie na forach internetowych	- zredagować opinię o dowolnym produkcie, wybranej usłudze lub firmie - napisać skargę	- przekształcić tekst skargi tak, aby wyeliminować słownictwo nacechowane emocjonalnie i agresję słowną	- napisać odpowiedź na przykładową opinię lub skargę dotyczącą działania firmy
40.	- wymienić	- określić tematykę	- przedstawić cechy	- omówić zwycięstwa	- uzasadnić znaczenie

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

Podsumowanie – człowiek pokonany i niepokonany w literaturze pozytywizmu i w utworach współczesnych	przedstawicieli literatury pozytywizmu oraz przykładowe utwory z tego okresu	poznanych utworów literackich epoki pozytywizmu	noweli i powieści historycznej na dowolnych przykładach	i klęski bohaterów wybranych utworów epoki pozytywizmu	literatury pozytywizmu dla zachowania wartości narodowych – na wybranych przykładach
41. Język reklamy	- podać przykłady różnych form reklamy	- stworzyć przykładowe hasła reklamowe - krytycznie ocenić przykładową reklamę telewizyjną, prasową, internetową	- wskazać różne style języka w tekstach reklamowych	- poprawnie posługiwać się pojęciami *perswazja, manipulacja* w wypowiedziach na temat reklamy	- wskazać reklamy, w których zastosowano manipulację - uzasadnić, dlaczego wskazane reklamy zawierają manipulację
42. Współczesny człowiek i natura w piosenkach i działaniach artystycznych	- podać przykłady tekstów kultury, w tym piosenek, o tematyce ekologicznej	- określić tematykę i główną myśl artykułu *Evergreeny w obronie przyrody*	- przygotować wypowiedź dotyczącą znaczenia działań proekologicznych - zaprezentować przygotowaną wypowiedź	- wskazać dowolne dzieło artystyczne łączące sztukę z przyrodą	- omówić przykładowe działania artystyczne związane z ekologią
43. Górski pejzaż w wierszu Kazimierza Przerwy-Tetmajera *Melodia mgieł nocnych*	- przedstawić podstawowe wiadomości o Młodej Polsce (czas trwania, twórcy)	- wymienić najważniejsze tematy literatury młodopolskiej - omówić sposób ukazania przyrody w wierszu *Melodia mgieł nocnych*	- wskazać środki artystyczne zastosowane w utworze	- zredagować opis krajobrazu - poprawnie posługiwać się terminami: *Młoda Polska, modernizm, impresjonizm, ekspresjonizm, symbolizm, dekadentyzm* w wypowiedzi na temat literatury epoki	- odszukać w różnych źródłach, w tym multimedialnych, informacje o sztuce modernizmu
44., 45., 46. Obraz wsi w *Chłopach* Władysława Stanisława Reymonta	- scharakteryzować świat przedstawiony w *Chłopach*: czas, miejsce akcji, bohaterów oraz główne wątki powieści	- omówić obraz życia wsi na początku XX w. na podstawie fragmentów powieści *Chłopi*	- omówić związki człowieka ze zmieniającą się przyrodą ukazane w *Chłopach*	- wskazać środki artystyczne zastosowane we fragmencie powieści *Chłopi*	- zaprezentować i omówić przykłady utworów literackich i innych tekstów kultury podejmujących temat wsi i życia jej mieszkańców
47. Człowiek	- określić tematykę	- wskazać różne postawy	- ocenić postępowanie	- przygotować	- uczestniczyć

nowa era
www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

przeciwko naturze i w jej obronie	poznanego fragmentu utworu Marka Janczyka *Antonówka*	ludzi wobec środowiska naturalnego ukazane w tekście Marka Janczyka	bohaterów tekstu	argumenty do dyskusji na temat: *Czy warto reagować na niszczenie środowiska?*	w dyskusji na temat aktywności młodych ludzi na rzecz ochrony środowiska
48. Natura jako wzór dobrego życia – o wierszu Leopolda Staffa *Ogród przedziwny*	- określić tematykę wiersza Leopolda Staffa *Ogród przedziwny*	- przedstawić podstawowe informacje o życiu i twórczości Leopolda Staffa	- określić sytuację liryczną w wierszu *Ogród przedziwny*	- zinterpretować symbolikę zastosowaną w utworze *Ogród przedziwny*	- zaprojektować i wykonać multimedialną ilustrację do wiersza Leopolda Staffa
49. Wizja świata po katastrofie	- wskazać elementy świata przedstawionego w utworze *Życie, które znaliśmy*	- wymienić skutki kosmicznej katastrofy dla życia ludzi ukazane w tekście	- uzasadnić, że poznany fragment powieści *Życie, które znaliśmy* ma formę dziennika	- zaprezentować i omówić przykłady utworów literackich, filmów, seriali, gier komputerowych ukazujących pesymistyczne wizje przyszłości	- zredagować zapisy z dziennika dotyczące życia w świecie po kosmicznej katastrofie
50. Pisownia wyrazów wielką i małą literą	- przedstawić podstawowe zasady pisowni wielką i małą literą	- stosować zasady pisowni nazw geograficznych	- poprawnie zapisywać tytuły dzieł literackich i filmowych	- stosować zasady poprawnej pisowni zaimków w tekstach użytkowych	- uzasadnić pisownię zaimków wielką lub małą literą w listach oraz formach komunikacji internetowej
51. Podsumowanie – człowiek i natura w literaturze i sztuce z okresu Młodej Polski i współczesnej	- przedstawić najważniejsze informacje o Młodej Polsce	- określić tematykę poznanych utworów okresu modernizmu	- omówić związki człowieka z naturą ukazane w wybranym utworze młodopolskim	- zinterpretować wybrany wiersz poety z okresu Młodej Polski	- omówić relacje człowieka z przyrodą we współczesnym świecie – na przykładzie wybranych tekstów kultury
52., 53. Rodzaje stylizacji językowej	- rozpoznać stylizację językową w przykładowym tekście	- wymienić rodzaje stylizacji językowej	- wskazać w tekstach zabiegi służące archaizacji i stylizacji gwarowej - wyjaśnić na wybranym przykładzie, na czym polega kolokwializacja	- odszukać fragment dowolnego utworu zawierający elementy stylizacji gwarowej	- wymienić utwory literackie lub słowno-muzyczne, w których występuje stylizacja na język używany w wybranym środowisku

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

54. Miasto przyjazne dla mieszkańców	- określić główną myśl artykułu *Polska betonoza*	- wymienić cechy współczesnego miasta opisane w tekście	- odróżnić w artykule prasowym informacje od opinii	- wyjaśnić pojęcie *betonoza* - omówić wpływ zjawiska „betonozy” na życie mieszkańców miasta	- odszukać w różnych źródłach, w tym internetowych, przykłady sztuki ulicznej - ocenić rolę odszukanych przykładów street artu w przestrzeni miejskiej
55. Miasto w poezji i sztuce dwudziestolecia międzywojennego – o *Gmachach* Juliana Przybosia	- przedstawić podstawowe wiadomości o dwudziestoleciu międzywojennym (czas trwania, tło historyczne, twórcy)	- wymienić najważniejsze tematy literatury dwudziestolecia międzywojennego - określić sposób przedstawienia miasta w wierszu *Gmachy*	- odszukać i nazwać środki artystyczne użyte w utworze	- podać przykłady miast przyszłości przedstawionych w wybranych filmach - omówić kierunki i tendencje występujące w sztuce dwudziestolecia międzywojennego: kubizm, abstrakcjonizm, surrealizm	- odszukać w różnych źródłach przykłady awangardowych dzieł okresu międzywojennego
56. Miejskie przyjemności w utworze Elizabeth Gilbert *Jedz, módl się, kochaj*	- określić temat fragmentu powieści *Jedz, módl się, kochaj*	- wskazać narratora powieści - scharakteryzować narratora powieści	- zrelacjonować miejskie wędrówki opisane we fragmencie powieści	- opisać ulubione miejsce w wybranym mieście	- odszukać w różnych źródłach informacje o słynnych metropoliach i życiu ich mieszkańców
57. Poeta i miasto w wierszu Juliana Tuwima *Do krytyków*	- przedstawić najważniejsze informacje o twórczości Juliana Tuwima	- określić tematykę i nastrój wiersza *Do krytyków*	- wskazać środki artystyczne zastosowane w utworze	- uzasadnić, że wiersz *Do krytyków* stanowi manifest poetycki Juliana Tuwima	- wymienić piosenki napisane do wierszy i słów Juliana Tuwima oraz wykonawców tych utworów - sformułować opinię na temat piosenek stworzonych do tekstów poety

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

58. Miasto z różnych perspektyw	- określić temat fragmentu utworu *Papierowe miasta*	- omówić dwa sposoby postrzegania miasta przedstawione w tekście	- wyjaśnić tytuł utworu *Papierowe miasta*	- wypowiedzieć się na temat zmian, które należy przeprowadzić w danej miejscowości	- zredagować opis miejscowości widzianej z wybranej perspektywy
59. Pisownia łączna, rozdzielna i z łącznikiem	- wskazać zasady pisowni łącznej i rozdzielnej cząstki *by*, przeczenia *nie* oraz przedrostków	- poprawnie zapisywać cząstkę *by* i przeczenie *nie* z różnymi częściami mowy	- poprawnie zapisywać przymiotniki złożone	- wyjaśnić i stosować zasady pisowni wyrazów z użyciem łącznika	- utworzyć słowniczek dwuczłonowych wyrazów związanych z przyszłymi pracą i zawodem
60. Podsumowanie – miejskie opowieści w poezji dwudziestolecia międzywojennego i w kulturze współczesnej	- wymienić najważniejsze tematy poezji dwudziestolecia międzywojennego - podać przykłady utworów z okresu dwudziestolecia międzywojennego	- wymienić poetów dwudziestolecia międzywojennego - przedstawić informacje o twórczości jednego z wymienionych twórców	- omówić obraz miasta ukazany w wybranym wierszu z okresu dwudziestolecia międzywojennego	- wypowiedzieć się na temat wybranego filmu lub serialu podejmującego temat miasta	- określić stosunek poetów dwudziestolecia międzywojennego do miasta i osiągnięć cywilizacyjnych
61. Związki frazeologiczne i ich pochodzenie	- rozpoznać przykładowe związki frazeologiczne	- korzystać ze słownika frazeologicznego	- wyjaśnić znaczenie przykładowych związków frazeologicznych pochodzących z mitologii, Biblii, literatury, reklamy, języka potocznego	- wymienić różne źródła związków frazeologicznych	- wskazać związki frazeologiczne pochodzące z wybranych tekstów kultury
62. Człowiek w sytuacji kryzysowej w powieści Paula Hardinga *Enon*	- określić elementy świata przedstawionego w utworze *Enon*: miejsce i czas akcji, bohaterów, wydarzenia	- poprawnie posługiwać się w wypowiedzi na temat utworu terminami: *narrator*, *narracja pierwszoosobowa*, *powieść*	- wskazać narratora utworu - scharakteryzować narratora utworu	- omówić przeżycia i uczucia bohatera powieści *Enon*	- scharakteryzować przeżycia i zachowania człowieka w sytuacji kryzysowej – na podstawie dowolnego utworu literackiego lub filmowego
63. Człowiek bezbronny w wierszu	- wskazać temat wiersza *Obrona*	- określić przeżycia i uczucia podmiotu lirycznego wiersza	- wskazać ukazane w wierszu zjawiska, wobec których człowiek	- określić sposoby wyrażania emocji i przeżyć podmiotu	- zinterpretować wiersz *Obrona* i wyjaśnić jego tytuł

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

Kazimiery Iłłakowiczówny *Obrona*		*Obrona*	jest bezbronny	lirycznego	
64. Doświadczanie świata po śmierci bliskiej osoby w powieści *Rok szczura*	- zrelacjonować treść fragmentu powieści *Rok szczura*	- wypowiedzieć się na temat przeżyć bohaterki utworu *Rok szczura*	- omówić postawę bohaterki wobec tragedii rodzinnej	- określić sposoby ukazania w utworze traumatycznego doświadczenia śmierci bliskiej osoby	- wskazać utwory dotyczące postawy człowieka wobec utraty bliskich - omówić wybrane utwory podejmujące temat utraty bliskich
65. Miłość i zazdrość w wierszu Jana Lechonia	- określić tematykę wiersza Jana Lechonia *Zazdrość*	- przedstawić informacje o Janie Lechoniu jako współtwórcy grupy poetyckiej Skamander	- odszukać w wierszu epitety i porównania oraz określić ich funkcje	- omówić motywy niespełnionej miłości i śmierci w poezji Jana Lechonia	- opisać obraz Edvarda Muncha *Zazdrość* - wyjaśnić, czy dzieło Edvarda Muncha mogłoby być dobrym kontekstem interpretacyjnym dla wiersza Jana Lechonia
66. Spojrzenie w przeszłość w wierszu Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej *Przebyta droga*	- wskazać wiersz *Przebyta droga* jako przykład poezji dwudziestolecia międzywojennego	- nazwać uczucia wyrażone w utworze *Przebyta droga*	- określić, jak podmiot liryczny wiersza *Przebyta droga* ocenia własne życie - uzasadnić, że utwór jest miniaturą poetycką	- wypowiedzieć się na temat znaczenia kryzysu w życiu młodego człowieka	- odszukać przykłady utworów Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej wykonywanych jako piosenki
67. Wizja przyszłości w serialu *Rok za rokiem*	- odszukać w recenzji informacje o czasie, miejscu akcji, bohaterach i fabule serialu	- omówić wizję przyszłości ukazaną w serialu *Rok za rokiem*	- wskazać w recenzji fragmenty stanowiące informacje oraz fragmenty będące opiniami autora - wymienić cechy gatunkowe recenzji	- podać przykłady utworów, np. filmu, powieści, komiksu, ukazujących wizję przyszłości	- wypowiedzieć się na temat obrazu przyszłości ukazanego w wybranym utworze
68. Błędy frazeologiczne. Frazeologizmy a przysłowia	- podać przykłady przysłów i wyjaśnić ich znaczenie	- odróżnić frazeologizmy od przysłów	- poprawnie używać frazeologizmów w wypowiedziach ustnych i pisemnych	- wskazać błędy frazeologiczne w przykładowych wypowiedziach	- wskazać związki frazeologiczne w wybranych hasłach słownikowych

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

				- poprawić wskazane błędy	
69.,70. Podsumowanie – kryzys jako ważne ludzkie doświadczenie **Powtórzenie wiadomości – od oświecenia do dwudziestolecia międzywojennego**	- wskazać przedstawicieli poznanych epok - podać przykłady utworów z danej epoki - określić tematykę przykładowych utworów z danej epoki	- scharakteryzować w zwięzły sposób kolejne okresy w literaturze i kulturze: oświecenie, romantyzm, pozytywizm, Młodą Polskę, dwudziestolecie międzywojenne	- wymienić poetów dwudziestolecia międzywojennego oraz przykładowe wiersze tych twórców	- omówić treść wybranego utworu literackiego lub innego tekstu kultury podejmującego temat kryzysu życiowego	- napisać recenzję dowolnego utworu literackiego lub filmowego dotyczącego kryzysu życiowego

Autorka: Krystyna Brząkalik

www.dlanauczyciela.pl
© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.